

Notitie flora en fauna

Bergbosweg ongenummerd, Budel 2010

Notitie flora en fauna Bergbosweg ongenummerd, Budel 2010

Status: definitief

In opdracht van:

Dhr. L.A.P. Brouns

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies

Ing. R.A.J. Pahlplatz

Nederweert, 3 juni 2010

Projectnummer: 10-053

Foto omslag: Zicht op plangebied

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op de locatie Bergbosweg (ongenummerd) te Budel wordt in het kader van de regeling Ruimte voor ruimte een woning gebouwd. De kavel ligt tussen de Bergbosweg 2 en de Bergbosweg 6. Het betreft de percelen kadastraal bekend als gemeente Budel, sectie H, nummers 801 en 799. De percelen hebben gezamenlijk een oppervlakte van 1.270 m².

Ten behoeve van de oprichting van de woning is een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk. Voor de wijziging is een onderzoek naar ecologische aspecten vereist.

Dhr. Brouns heeft (via Crijns Rentmeesters) Bureau Meervelt verzocht om na te gaan in hoeverre beschermde flora en fauna in het plangebied aanwezig is. Doel van deze notitie is inzichtelijk te maken of beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig zijn en welke betekenis die hebben gezien in het licht van de verdere uitvoering van het project. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ontwikkeling negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden.

1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt ten oosten van Budel, bij het buurtschap Berg. De locatie bestaat uit een recent gekapt dennenbosje met Sparren. Het voormalige bosje lag relatief geïsoleerd tussen lintbebouwing. De kapwerkzaamheden zijn met ingang van 15 maart stilgelegd in verband met de aanvang van het broedseizoen. Hierdoor zijn niet alle Sparren gekapt en is een deel van het takhout blijven liggen. Aan de kant van de Bergbosweg zijn grotere oude Eiken behouden.

Werkzaamheden buiten dit plangebied zijn niet op hun effecten beoordeeld.

Figuur 1: Rood omlijnd de ligging van het plangebied. Inzet: detail van de locatie.

Figuur 2: Impressie van het plangebied. Links: plangebied gezien van de oostkant, rechts vanaf de Bergbosweg.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling betreft de bouw van een woning.

1.4 Opzet van de notitie

De Nederlandse natuurbescherming kent twee aspecten: gebiedsbescherming en soortbescherming. In deze notitie zullen beide aspecten beschreven worden.

In hoofdstuk 2 en 3 worden gebieds- en soortbescherming uitgewerkt, in hoofdstuk 4 komt de ecologische relatie van het plangebied met de omgeving aan de orde. In het laatste hoofdstuk worden de conclusies op een rij gezet en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

2. ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING

Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000)

Het plangebied maakt geen deel uit van een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is Leenderheide, Grootte Heide en De Plateaux op een afstand van ruim 1,5 kilometer (Strijper Aa) (zie figuur 3). Het Natura 2000 gebied is aangewezen voor de habitattypen Stuiwzandheiden met Struikhei, Zandverstuivingen, Zwakgebufferde vennen, Zure vennen, Beken en rivieren met waterplanten, Vochtige heiden, Droge heiden, Jeneverbesstruwelen, Glanshaver- en vossenstaartheilanden, Actieve hoogvenen, Pioniersvegetaties met snavelbiezen, Galigaanmoerassen, Hoogveenbossen en Vochtige alluviale bossen en voor de soorten Gevlekte witsnuitlibel, Beekprik, Bittervoorn, Kamsalamander, Drijvende waterweegbree, Nachtzwaluw, Boomleeuwerik en Roodborsttapuit.

Ten aanzien van Natura 2000 gebieden dient er zekerheid geboden te worden omtrent het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten.

Afweging:

Het plangebied ligt op ruime afstand (circa 1,5 kilometer) van het meest zuidelijk begrensde deel van het richtlijngebied. Gezien de aard van de ontwikkeling (nieuw te bouwen woning), de afstand tot het richtlijngebied en de aard van het tussenliggende gebied (bos, agrarisch gebied en bebouwing) is enig effect op de betreffende habitattypen en -soorten gezien in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen uitgesloten.

Conclusie:

Een passende beoordeling is niet nodig; een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet aan de orde.

Figuur 3: Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van N2000 (geel) (Ministerie van LNV, 2010).

Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied ligt buiten EHS (zie figuur 4). De dichtstbijzijnde gebieden die als EHS zijn begrensd, liggen op korte afstand ten westen van het plangebied. Het afwegingskader van de nota Ruimte is niet van toepassing.

Figuur 4: Ligging van het plangebied (binnen rode cirkel) ten opzichte EHS (groen), (Brabant.nl, 2010).

3. ANALYSE SOORTBESCHERMING

Aan de locatie is in mei 2010 een veldbezoek gebracht. Tijdens dit bezoek is specifiek aandacht besteed aan de mogelijke functies die het gebied kan vervullen voor beschermde flora en fauna. Tevens zijn openbare gegevenssets met natuurdata geraadpleegd (waarneming.nl) en is bestaande literatuur geraadpleegd.

Planten

In het plangebied werden geen beschermde plantensoorten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Op basis van het feit dat het plangebied voorheen bestond uit een gelijkjarige, hoog opgaande sparrenopstand, mag worden aangenomen dat de kruidlaag minimaal aanwezig is geweest. Na de kap hebben zich geen beschermde soorten gevestigd.

Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

Vogels

In de Flora en faunawet worden alle broedende vogels strikt beschermd. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

Bij een aantal soorten geldt een jaarronde bescherming van de nesten (dus niet alleen in het broedseizoen). Indien dit soort nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, **kan** afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn. Of er al dan niet een

ontheffingsaanvraag gedaan moet worden is afhankelijk van de staat van instandhouding van de soort in de regio. De volgende typen (aflopend in beschermde status) worden onderscheiden:

Tabel 1: Overzicht bescherming broedvogels en nesten van broedvogels

Type	Omschrijving	Soorten
A	Ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk Nest jaarrond beschermd	Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw.
B	Ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk LNV heeft tevens aangegeven dat <i>“De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Dienst Regelingen, uitleg flora en faunawet 2009).”</i>	Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenavalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht
C	Ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk Nest voor eenmalig gebruik	Overige soorten

Voor de beoordeling van aanwezigheid van broedvogels in het plangebied zijn de waarnemingen van het veldbezoek gebruikt. Tijdens het veldbezoek werden territoriumindicaties vastgesteld van Houtduif (zingend) en Boomkruiper (zingend + foeragerend).

Type A soorten

In het plangebied komen geen soorten voor uit deze categorie. Op basis van de huidige situatie (Sparren vrijwel geheel gekapt) is niet vast te stellen of voorheen vogels als Ransuil of Sperwer in het bosje tot broeden kwamen.

Type B soorten

Tijdens het veldbezoek werd een Boomkruiper waargenomen. Op basis van de bevindingen tijdens het veldbezoek kan worden gesteld dat de Boomkruiper de enige type B-soort is die mogelijk als broedvogel in het plangebied voorkomt. Geschikte broedgelegenheid voor deze soort blijft behouden in de vorm van de oudere Eiken. Mogelijk komen in het plangebied (in de eiken) ook broedvogels voor als Koolmees en Pimpelmees.

Deze soorten zijn in het zuidoosten van Nederland vrij algemeen tot algemeen voorkomende broedvogels van bossen, parken en tuinen in bebouwing. Door de bouw van de woning op de voormalige groeiplaats van de Sparren is geen negatief effect te verwachten op de lokale en regionale populatie. Geschikte broedgelegenheid is in de omgeving in ruime mate voorhanden. De duurzame instandhouding van de populatie van deze soorten komt door de ingreep niet in het geding.

Type C soorten

Tijdens het veldbezoek in mei werd de Houtduif aangetroffen in het plangebied. Mogelijk komt deze soort voor als broedvogel in de niet-gekapte sparren of de eiken net als Merel en Winterkoning. De mogelijk aanwezige nesten van broedvogels in deze categorie worden voor eenmalig gebruik gebouwd en genieten geen jaarronde bescherming genieten. De nesten zijn alleen tijdens het broedseizoen streng beschermd.

Conclusie

Voor het plangebied geldt dat alle (in functie zijnde) nesten **alleen tijdens de broedperiode** zijn beschermd. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de

Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 augustus. Het verdient aanbeveling buiten deze periode de werkzaamheden uit te voeren.

Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is geschikt leefgebied voor enkele algemeen voorkomende soorten muizen. Voor deze algemeen voorkomende soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en Faunawet.

Tijdens het veldbezoek werden in het plangebied sporen van de Eekhoorn aangetroffen (afgekloven dennenappels). Nesten van de Eekhoorn werden in de overgebleven Sparren niet aangetroffen. Geschikt leefgebied is in de omgeving in ruime mate voorhanden. De duurzame instandhouding van de populatie van deze soorten komt door de ingreep niet in het geding. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet is op basis van de huidige situatie niet noodzakelijk.

Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen genieten een strikte bescherming, zowel in de Flora- en Faunawet als de Habitatrichtlijn. Het plangebied maakt zeer waarschijnlijk deel uit van het foerageergebied van vleermuizen. Uit Twisk & Limpens (2006) blijkt dat in de omgeving van het plangebied Gewone dwergvleermuis bekend is.

Tijdens het veldbezoek zijn de nog aanwezige Sparren gecontroleerd op geschiktheid als verblijfsplaats van vleermuizen. Hieruit bleek dat de Sparren ongeschikt zijn; holten, oude spechtengaten of grote stukken loshangende schors zijn niet in de bomen aangetroffen. Ook in de eiken werden (voor zover zichtbaar, hogere delen reeds in blad) geen geschikte verblijfsplaatsen waargenomen. De Eiken blijven echter behouden, waardoor een eventuele vaste rust- en verblijfsplaats niet in het geding komt.

De functie als foerageergebied komt door de bouw van de woning niet in het geding. Door het behouden van de eiken blijft de laanbeplanting als lijnvormig element intact. Een negatief effect op foerageergebied of migratieroutes treedt niet op. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Overige:

Voor andere diergroepen (beschermden soorten amfibieën, reptielen, insecten en vissen) is het plangebied ongeschikt als leefgebied.

4. RELATIE MET DE OMGEVING

Het plangebied ligt in het buurtschap Berg, ten oosten van de kern Budel. Het plangebied vormde een groene snipper gelegen in het nog vrij kleinschalig landschap nabij de Buulderbergsche Heide (een voormalig heidegebied dat omgevormd is tot productiebos). De ecologische betekenis van het plangebied was vrij gering door de gelijkjarige en eenvormige opstand. Het Sparrenbosje kan van betekenis zijn geweest als broedlocatie voor Ransuil en/of Sperwer. De eiken langs de weg maken deel uit van een laan die zeer waarschijnlijk betekenis heeft als foerageergebied en migratiegebied voor onder andere vleermuizen en vlinders.

Omdat de Eiken langs de Bergbosweg behouden blijven, blijft de ecologische relatie met de omgeving intact. De functie van ecologische verbindingroute voor vleermuizen en insecten die de eiken mogelijk heeft, blijft behouden. Voor soorten van stadsranden en dorpen blijft het plangebied geschikt leefgebied.

5. CONCLUSIES

Ten aanzien van de gebiedsbescherming:

- Er is vanuit het planologisch beschermingskader geen belemmering om over te gaan tot de bouw van een woning; het plangebied maakt geen deel uit van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet en maakt geen deel uit van de EHS of POG. Compensatie of mitigatie van natuurwaarden is niet aan de orde;
- Vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet aan de orde. Negatieve effecten op het Natura 2000 gebied Leenderheide, Groote Heide en De Plateaux zijn uit te sluiten;

Ten aanzien van soortbescherming:

Het plangebied bestaat uit een recent gekapt Sparrenbosje en een aantal eiken aan de rand van de Bergbosweg. De huidige betekenis voor flora en fauna is gering.

- Planten:
In het plangebied komen geen beschermde soorten voor. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.
- Vogels:
Alle (in functie zijnde) nesten zijn **tijdens de broedperiode** beschermd. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 augustus. Het verdient aanbeveling buiten deze periode de werkzaamheden uit te voeren.
- Zoogdieren:
Het plangebied is geschikt leefgebied voor enkele algemeen voorkomende soorten muizen. Voor deze algemeen voorkomende soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en Faunawet.
Ook werden sporen van de Eekhoorn aangetroffen in het plangebied (afgekloven dennenappels). Nesten van de Eekhoorn werden in de overgebleven Sparren niet aangetroffen. Geschikt leefgebied is in de omgeving in ruime mate voorhanden. De duurzame instandhouding van de populatie van deze soorten komt door de ingreep niet in het geding. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.
- Tijdens het veldbezoek zijn de aanwezige Sparren gecontroleerd op geschiktheid als verblijfsplaats van vleermuizen. Hieruit bleek dat de Sparren ongeschikt zijn; holten, oude spechtengaten of grote stukken loshangende schors zijn niet in de bomen aangetroffen. Ook in de eiken werden (voor zover zichtbaar, hogere delen reeds in blad) geen geschikte verblijfsplaatsen waargenomen. De Eiken blijven echter behouden, waardoor een eventuele vaste rust- en verblijfsplaats niet in het geding komt.

- Overige: Voor andere diergroepen (beschermde soorten amfibieën, reptielen, insecten en vissen) is het plangebied ongeschikt als leefgebied. Er is vanuit het soortbeschermingkader geen belemmering om over te gaan tot het uitvoeren van de geplande ontwikkeling; een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk. Wel blijft de zorgplicht¹ van kracht.

---

¹ In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

6. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

Besluit houdende wijziging van artikel 75 van de Flora- en Faunawet . 2005.

Besluit inwerkingtreding Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 12 december 2001. Staatsblad 2001, nr. 656.

Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting uitgeverij van de KNNV, Utrecht.

Dienst Landelijk Gebied, 2006. Handreiking flora en faunawet.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 79/409 inzake het behoud van de Vogelstand. Brussel, 1979.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 92/43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.

Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei 1998. Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.

Twisk P. & H. Limpens, 2006. Een thuis voor de vleermuis. Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant. Provincie Brabant, 's-Hertogenbosch.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, 2004. Nota Ruimte.

Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke milieu in Europa. Bern, 1979.

www.brabant.nl

www.lnv.nl

www.waarneming.nl